Lietas Nr. C20155616

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Liepāja 2016.gada 22.jūnijā

**Liepājas tiesa**
**tiesnese Indra Pelnēna**

rakstveida procesā izskatīja civillietu **/pers. A/** iesniegto maza apmēra prasību pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu.

Izskatījusi lietu, tiesa

**k o n s t a t ē j a:**

2016.gada 4.aprīlī tiesā saņemta prasītājas /pers. A/ maza apmēra prasība pret atbildētāju /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu nepilngadīgo bērnu /pers. C/, dzimušas 2013.gada 24.janvārī, uzturam 25% no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 7 gadu vecumam un sākot no 7 gadu vecuma 30% no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, bērnu /pers. D/, dzimušas 2004.gada 17.martā, un /pers. E/, dzimuša 2006.gada 13.maijā, uzturam 30% no valstī notiktās minimālās mēneša darba algas.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājai ar atbildētāju ir trīs nepilngadīgi bērni – /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/. Puses dzīvo šķirti. Prasītāja uzskata, ka, lai bērni tiktu pilnībā apgādāti, nepieciešams, lai atbildētājs piedalītos viņu uzturēšanā. Atbildētājs ir 2.grupas invalīds, uzturlīdzekļus nemaksā. Prasītāja uzskata, ka no atbildētāja piedzenami valstī noteiktie minimālie uzturlīdzekļi. Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no /pers. B/ par labu viņai uzturlīdzekļus bērna /pers. C/ uzturam 25% no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 7 gadu vecumam un sākot no 7 gadu vecuma 30% no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas un bērnu /pers. D/ un /pers. E/ uzturam 30% no valstī notiktās minimālās mēneša darba algas.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177., 179.pantu, Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Prasība celta Civilprocesa likuma 30.$^{3}$ nodaļas kārtībā, kā maza apmēra prasība. Prasītāja norādījusi, ka nevēlas lietas izskatīšanu tiesas sēdē (lietas 5.lapa).

Atbildētājs paskaidrojumus Civilprocesa likuma 250.$^{23}$ panta kārtībā nav sniedzis, nav lūdzis lietas izskatīšanu tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.$^{25}$ panta pirmajā daļā noteikts, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kas sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (..).

No lietas materiāliem redzams, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 250.$^{22}$ panta pirmajai daļai, pusēm ir izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesnesi, kura tiesvedībā atrodas lieta, kā arī pusēm ir izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesim (lietas 19.-21.lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.$^{25}$ panta pirmajai daļai pusēm paziņots par datumu, kad lieta tiks izskatīta rakstveida procesā (lietas 23.-24.lapa). Papildus pieteikumi vai lūgumi no lietas dalībniekiem nav saņemti. Pie šādiem apstākļiem lieta izskatāma rakstveida procesā.

*Iepazinusies ar rakstveida pierādījumiem un tos novērtējusi, tiesa secina, ka /pers. A/ iesniegtā prasība par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu labā no /pers. B/ ir pamatota un apmierināma.*

Lietā nav strīdu, ka atbildētājs /pers. B/ ir reģistrēts kā prasītājai dzimušo nepilngadīgo bērnu /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/ tēvs (lietas 6. – 8.lapa).

Bērni dzīvo kopā ar prasītāju un atrodas viņas ikdienas aprūpē (lietas 4., 10.-14.lapa).

Tiesa secina, ka atbildētājs labprātīgi nesniedz materiālu palīdzību bērnu uzturam, kas ir pamats uzturlīdzekļu piedziņai tiesas ceļā.

Civillikuma 179.panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantisko stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Minētā panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem, neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēneša darba algu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt bērnam līdz 7 gadu vecumam uzturlīdzekļus 25% apmērā, bet bērnam sākot no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu sasniegšanai – uzturlīdzekļus 30% apmērā no Ministru kabineta valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa uzliek par pienākumu katrai no pusēm pierādīt tos apstākļus, kuri ir nozīmīgi strīda izšķiršanā.

Atbildētājs prasību ir pilnībā atzinis, nav apstrīdējis, nav iesniedzis tiesai pierādījumus, ka labprātīgi sniedz uzturu bērniem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" no 2016.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 370 *euro*, no kuriem 25% sastāda 92,50 *euro,* 30 % sastāda 111 *euro*.

Tiesa secina, ka prasība apmierināma pieteikumā norādītajā apmērā, no atbildētāja piedzenami likumā noteiktie minimālie uzturlīdzekļi nepilngadīgo bērnu /pers. D/ un /pers. E/ uzturam 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas un /pers. C/ uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, jo uzturlīdzekļus minimālā apmērā likums uzliek par pienākumu nodrošināt katram no vecākiem, neatkarīgi no viņa mantiskā stāvokļa.

Ņemot vērā judikatūrā sniegto Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedums lietā SKC – 556), uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas tiesā 2016.gada 4.aprīļa, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju.

Prasītāja, iesniedzot prasības pieteikumu, no tiesas izdevumu samaksas ir atbrīvota, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi būtu piedzenami no atbildētāja par labu valstij.

Civilprocesa likuma 43.panta 4.daļa nosaka, ka tiesa vai tiesnesis, ievērojot fiziskās personas mantisko stāvokli, pilnīgi vai daļēji atbrīvo to no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, kā arī atliek valsts ienākumos piespriesto tiesas izdevumu samaksu vai sadala to termiņos.

Tiesa secina, ka ir pamats atbrīvot /pers. B/ no tiesas izdevumu samaksas, jo konstatēts, ka atbildētājs ir 2.grupas invalīds un ģimenei noteikts trūcīgās ģimenes statuss uz laiku no 2015.gada 1.novembra līdz 2016.gada 30.aprīlim. Konstatēts, ka uz atbildētāja vārda nav reģistrēti nekustamie īpašumi (lietas 27.lapa), nav reģistrēti transportlīdzekļi (lietas 28.lapa). Atbildētājam ir jādod uzturs trim nepilngadīgiem bērniem.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.$^{25}$ pantu, tiesa

**n o s p r i e d a:**

**/pers. A/** prasību par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt.

Piedzīt no **/pers. B/,** personas kods /personas kods/, par labu **/pers. A/,** personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus bērna */pers. C/,* personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 25% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no brīža, kad bērns sasniedz 7 gadu vecumu, 30% apmērā no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas, bērna */pers. D/*, personas kods /personas kods/, un */pers. E/*, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas valstī katram bērnam. Uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama no 2016.gada 4.aprīļa un nosakāma līdz bērnu pilngadībai.

Uzturlīdzekļi ieskaitāmi prasītājas norādītajā bankas kontā /numurs/.

Atbrīvot /pers. B/ no tiesas izdevumu samaksas.

Spriedumu, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.$^{2}$ pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Liepājas tiesā.

Tiesnese (personiskais paraksts) I. Pelnēna